
EEK GENT

+
C. Joannis Lotton

? 4.ta Septemb. 1658. 6 d

ASTROSCO-
PIUM.

Pro facillimâ ſtellarum cognitione noviter excogitatum, & commentariolo illuſtratum:

à

WILHELMO SCHICKARDO,

Sanctæ Linguæ apud Tubingenſes Profeſſore publico.

Nunc demum in commodum Reipublicæ Literariæ locupletius adornatum.

STUTTGARDIÆ.
Typis Kauttianis:
Anno Chriſtiano:
M. DC. XLVI.

Pſalm. 19. verſ. 1.

Cœli enarrant gloriam Dei, & opera manuum ejus annunciat firmamentum.

Pſalm. 146. verſ. 4.

Dominus numerat multitudinem Stellarum; & ſingulas ſuis nominibus vocat.

Cicero Lib. 2. de Naturâ Deorum.

Quid enim poteſt eſſe tàm apertum, tamque perſpicuum, cùm Cœlum ſuſpeximus, cœleſtiáque contemplati ſumus, quàm eſſe aliquod Numen præſtantiſſimæ mentis, quo hæc regantur!

Lectori Astrophilo Salutem!

EDidit Anno æræ Christianæ M DC. XXIII. WILHELMUS SCHICKHARDUS, Professor Tubingæ Clarissimus, Vir Linguarum, potissimùm Orientalium, & rerum Mathematicarum longè peritissimus, Germaniæ nostræ lumen & decus singulare, νῦν ἐν ἁγιόισ, ASTROSCOPIUM mirâ inventione succinctum, & ad Stellarum cognitionem expeditam facillimum; in formâ quidem satis exili, quam tamen ipse, nisi tristissimo Patriæ paroxysmo impeditus, & morte præmaturâ abreptus fuisset, majorem confecisset, & literato mundo communicâsset. Multi enim visus debilitate laborantes, nocturno cumprimis tempore, majusculam formam jam dudum optarunt: Alii Stellarum numerum ampliorem desiderârunt:

Nonnulli plura ex ſacris Literis nomina aſteriſmis indi poſſe cenſuerunt. Cùm verò neminem hactenus viderimus, qui iſtud negotij in ſe reciperet, nobis placuit illud in gratiam Reip. Literariæ attentare, ut iteratâ hâc noſtrâ Editione multorum deſiderio ſatisfaceremus, & inopiam Exemplarium ſuppleremus. Summa quidem votorum fuit, integrum Commentariolum, uti primitus ab Authore editum erat, literis Hebraicis pariter atq; Arabicis exornatum, Typis exſcriptum publicare: at quia Typographia noſtra novella Hebraicis characteribus caret, & Arabicæ Literæ injuriâ temporis interierunt, æquanimus Lector ſubſtitutis Literis Latinis acquieſcat. Quæ verô â nobis in ASTROSCOPIO addita ſunt, coronidis loco indicabitur in fine commentarioli Schickhardiani. Ita vale Lector ASTROPHILE, & Cœleſtes illos Stellarum exercitus ſedulò contemplare, atq; occaſione Cœli Stellati admirandam Creatoris Majeſtatem piè nobiſcum medi tare!

Uod hoc præsenti, omnium penè studiorum Majo, sola propemodū Astronomia sequius floret, in causâ est non Ignaviæ tantùm gelu quoddam apud aliquos, & frigidius de Mathesi judicium, sed vel præcipuè (ut mihi quidem videtur) Instrumentorum penuria, incommoditas, & rectè utendi ignorantia. Cùm enim hujuscemodi artes Schematum apparatu maximè indigeant, Globus verò superioris cœli effigies, mechanicâ necessitate convexus adornetur, fieri non potest, quin multa difficultate implicen-

tur quicunque cum cavo cœlo conferre ſatagunt. Nam quia oculus noſter ſtellas, in interiori cœlorum facie diſſeminatas, ex domicilio ſuo, quaſi centro univerſi contemplatur, ſurſum intuendo, non verò extra hunc mundum conſtitutus deorſum ſpectat, ideò neceſſe habet, ut convexos globorum Aſteriſmos imaginando invertat, cumque dextris ſiniſtra permutet, manente tamen eâdem diſtantiarum proportione; quod ſanè non cujusvis eſt tyronis, ſed & quandoque exercitatis negotij nonnihil faceſſit. Eapropter huic difficultati medelam adhibiturus ego, pridem commentus ſum cavos globos, trifariam apertiles, pronis, non

ſupinis

ſupinis imaginibus inſignitos, & noſtrum ad obtutnm unicè accommodatos, horumq; ſpecimen minuſculũ ære dudum exſculpſi: quod non literatis tantùm, ſed & Principibus placuiſſe viris gaudeo. Verum ut inventis addere facilius eſt, ſubierunt mentem hactenus δεύτεραι φροντίδες meliores, quâ nimirum ratione multò compendioſius ad eundem ſcopum pervenire, atq; ſtellas ex ſimpliciſſimâ chartâ leviter tantum convolutâ, promptius dignoſcere liceat. Quamvis enim illa prior inventio, rotunditati cœlorũ verius congruat, quia tamen ejus exemplaria difficilius in orbem conglutinantur, nec ubique peritum artificem reperiunt; iſtud verò

recentius commentum, paratu multò facilius eſt, & commodius quoque tractatu, illud ipſum meritò priori longè prętuli. Vocavi autem ab uſu ἀστεροσκόπιον, nomine cum ipsâ re noviter (nec tamen inſolenter) enato. inde ſpero, id aſſequentur ſtudioſi unicâ nocte, quod antea plurimarum vigiliis ex globo non valuiſſent. Cæterùm dignum eſt hoc ſtudium, in quo generoſiſſimi quique & præſtantiſſimi exerceantur. Si olim Abrahamo, Loto & Amos aſtra contemplari libuit; ſi Divum Paulum non piguit Aſtronomica Solenſis Arati Phænomena, quãtumvis Gentilitium fabularum pleniſſima lectitâſſe: Si Alphonſum Hiſpaniæ regem hæc cura non

puduit; si nostrâ ætate Illustrissimos Hassiæ Landgravios, nobilissimos Tychones hæc occupatio non dedecet, quânam id fronte probri loco habebunt ignava quædam pecora, & indigna, quibus frustra Deus os sublime dederit, arrectosq; ad sidera vultus finxerit, ut cœlum intueantur! Nempe nõ ita quæstuosum est aut pomposum, ut aliquæ artes hodiernæ, queîs avidius vulgò inhiant, brutorum more semper proni in terram incumbentes, ne scilicet cœlestium splendor oculos obfuscet. Quod apud cæteros veniam meretur, eos verò qui ex Ephemeridibus lucri causâ, Geneses & Calendaria consarcinant, inexcusabile & turpissimum est, non posse in

cœlo vel famoſum illud caput Algol monſtrare, ex cujus tamen poſitu tot dira mortalibus tàm tragico vultu minantur & ominantur. Quâ in re ipſos antecellunt opiliones, aurigæ, tabellarij, nautæ, qui quòd multùm ſub dio verſantur plerunque caniculam, pleiades, utrumque Plauſtrum, & exinde noctis horam exactius ſciunt, quàm hæ talpæ. Quantò laudabilius olim perſpicaciſſimus ille Hipparchus, qui poſtquam ſidus ævo ſuo genitum deprehendiſſet, auſus eſt rem (ut Plinius ait l. 2. c. 26.) etiam Deo improbam, annumerare poſteris ſtellas ac ſidera ad normam expangere, organis excogitatis, per quæ ſingulorũ loca atq; magnitudines ſignaret,

ret, ut facilè diſcerni poſſet ex eo, non modò an obirent naſcerenturque, ſed omninò aliqua creſcerent minuerenturque, cœlo in hæreditatẽ cunctis relicto, ſi quisquam qui rationem eam caperet, inventus eſſet. Hujus induſtriam nos æmulari decet, qui ſupra ruſticos ſapere volumus, ſtellasque in numerato habere, ne quid nobis inſciis inter aſtra contingere poſſit. Quis magis in oriente natalitij ſideris novitatem perſuaſiſſet, niſi veteres jam probè internoviſſent? Et quotusquisq; eſt inter nos, qui prodigioſæ illius in pectore Cygni, hodiè viginti tres annos natæ ſtellulæ interitum animadvertat? quæ cum Anno 1600. primum exoritetur,
 tertiæ

tertiæ magnitudinis ſocios æ-
quiparabat, nunc mihi vix ſex-
ti honoris eſſe cenſetur; &
quandoquidem illæ diametro
ſuo minutum integrum, hæ
verò tertiam ejus partem ſub-
tendunt, jam ratione totius
corpulentiæ ter-ter-ter de-
creviſſe, hoc eſt, viceſies ſep-
ties minor facta eſſe concludi-
tur, adeoque ad totalem ex-
tinctionem properare. Quod
ſanè miraculoſum & ruentis
mundi præſagum Dei opus,
conſideratione omninò digniſ-
ſimum eſt, nec ita negligi de-
ceret. At per ſupinos contem-
platores hodiernos, non iſta
tantum evaneſcere, ſed vel
fulgidiſſimus Orion è cœlo ſe
ſubducere, adeoque ipſis neu-
tiquam ſentientibus, mundi
pars

pars aliqua interire poſſet. Id ne citra noſtram animadverſionem contingat, ſed ut aſtrorum notitia ſtudioſis quàm facillima & ſimpliciſſima fiat, placuit hujus Aſtroſcopij minuſculum nunc ſpecimen in vulgus dare, & cum illis, à quibus multipliciter rogatus ſum, liberaliter communicare: ut aliquando etiam, poſtquam doctorum & artis peritorum hominum, (quibus totum reverenter ſubjicio) cenſuras atque emendationes collegero, majori formâ ornatius edere poſſim. Interim nè ſic nudum prodire vereatur, placuit breviſſimo iſthoc commentariolo veſtitum in lucem emittere: qui & in genere aliquid de ſtellis moneat, & in ſpecie de
 hujus

hujus inventi ratione, ſcopo & uſu Lectores edoceat.

---

1. Stellarum notitia quaſi Alphabetum eſt Aſtronomiæ, quod hiſce ſacris initiatus, primò omnium tenere debet. Itaque præpoſteri ſunt, qui poſtquam multa de motibus garrire didicerunt, nondum tamen vel gry quidem internoſcunt, quando ſub cœlũ in rem præſentem evocantur.

2. Non autem omnia ſtellæ ſunt, quæ tales putantur. Apparent enim interdum ſpuriæ faces, velociter diſcurrentes, quas nominetenus tantum & à ſpecie cadentes ſtellas vocant, cùm tamen revera non ſint, neque ulla in cœlo ſeorſim tali repentino motu cieatur,

tur, locumve mutet. Exuenda igitur est opinio vulgi, quòd cadant, vago motu ferantur, aut omninò pereant; atq; hoc totũ Meteorologis relinquendum.

3. Verarum quidem aliquæ ♄ ♃ ♂ ♀ ☿ peculiari, vario, & (ut tyronibus quidem videtur) inordinato motu incedunt, unde etiam Planetæ vel Errores appellantur, ob id ipsum in schemate non appicti. At paucæ sunt, & mundo coævæ, ac facilè dignoscuntur, ut infra dicam. Nunc mihi præcipuè res erit cùm Fixis.

4. Illæ hærent omnes in uno & extremo mundi pariete, qui sic concipiendus est imaginatione, totum hoc universum sphæricè ambire. Fortè tamen

una profundius in cœlū aſcendit, quam altera. Exiſtimat enim Tycho Brahe, progymn. Tom. 1. pag. 483. conſentaneū eſſe, ut aliquæ ſecundi ſtatus reverâ æquiparentur ſtellis primi ordinis, vel tertianæ ſecundanis, at propter majorem à nobis diſtantiam opticè minores appareant. Nec tamen admittit tàm amplam cœli vaſtitatem, ut ulla ſextæ, propter ſolam elongationē toties minor evadat primâ. Poſceret enim id intervallum undecuplo longius, quod omnem fidem excedit.

5. Servant autem omnibus ſeculis eadem ſemper interſtitia. Quas enim Ptolemæus l. 7. Almageſti Propoſ. 1. trecentis ferè annis poſt Abrachin (h. e.

Hippar-

Hipparchum) in unâ lineâ re-ctâ constitutas reperit, easdem & nos etiamnum hodie totis 14. seculis serius in eâdem lineâ invariabiliter dispositas cernimus, nempè Capellam, sinistrum pedem Erichtonij & Aldebaram: Item eandem Capellam cũ Aurigæ dextro pede, & Orionis humero sinistro propemodum. Aliasq; plures quas apud Tychonem quoque p. 235. invenies.

6. Progrodiuntur unâ simul omnes, quemadmodum eadem navis diversas merces vehit, suis tamen locis repositas, nec collidit. Nisi quod circumpolares tardius volvuntur, perinde ut in plaustro lutum propè axem rotæ lentius circumagitur, quàm quod ex-

tremo limbo adhæret. Quò propior aliqua polis eſt, eò minori ambitu circuit, adeò ut ſi qua in ipſo polo conſiſteret, gyraretur tantum intra metas ſui corporis, nec loco excederet. Rotantur autem ab ortu in occaſum & abſolvitur una periodus XXIIII. horis: Niſi fortè totum hoc oculo, in contrarias partes obvianti, tantùm ita videatur: quam litem jam non facio meam.

7. Reſpectu Horizontis noſtri, ſunt in triplici differentiâ. 1. quædam ſemper apparent, nec nunquam merguntur; nempe ſeptentrionales, quæ plauſtrum proximè circumſtant. 2. aliquæ ſemper latent, nunquam emergunt; nempe meridionales, quas recentium

centium nautarũ ſolertia nobis indagavit. 3.reliquæ per vices oriuntur & occidunt,ſcilicet intermediæ omnes. Cauſas hujus varietatis ex circumgyratione globi facilè deprehendes.

8. Quod ad multitudinem attinet, ſunt penè innumerabiles, non tamen infinitæ. Et multas detexit hodie Teleſcopium, quas priſca ſecula ignorabant. In uno Orionis capite monſtravit ultra vicenas, & quod plus eſt in uno præſepi (quo nomine nebuloſa Cancri appellatur) ſupra quadragenas. Nec deſunt lyncei quidã, qui nudis oculis quatuordecim Plejades numerant, & quinquagenas in Orionis clypeo, quot putas cum vitreis

reperi-

reperirent? Oportuit ſanè Abrahamum viſu præ nobis polluiſſe, qui, creatore Deo monſtrante, tot ſtellas vidit, in quot capita poſteritas ipſius multiplicata fuit. Judæorum enim nunc multò plures ſunt, quàm nos fortè vel cum perſpicillis, aſtra cerneremus. Ex univerſo autem illarum exercitu paucæ ſeliguntur, & grandiores cœteris & viſu notabiles, minoribus neglectis. Harum Ptolemæus millenas viginti duas recenſuit; Plinius MDC. Hebræorum Rabini XII. millia in univerſum numerant, Cabaliſtæ verò 29000. myriades, quod nimium eſt, neque enim plures 2671. myriadibus recipere poſſet tota cœlorũ area, nè quidem ſi contiguè omnes cohære-

cohærerent, aut ſingulæ tertiã minuti partem occuparent.

9. Ipſa Galaxias nihil aliud eſt, quam congeries minutiſſimarum ſtellularum contiguè collucentium, quas eadem Arundo Dioptrica noviter detexit. Rectè igitur olim Democritus definivit: πολλῶν ἀςέρων συνεχῶν καὶ συμφωτιζομένων συναυγασμόν. Malè verò eundem ob id reprehendit Ariſtoteles, perpetuũ hunc & mundo coævum circulum perperam pro meteoro venditans, lib. 1. c. 8. neſcio quâ fallaci conjectura deceptus ſagaciſſim⁹ alioquin Philoſophus. Multò ineptius eandem viam lacteam priſcus ille Theophraſt⁹ pro commiſſura cœlorum habuit, quaſi compages mundi per illam albugi-

buginem cohæreret, ut bini aſſeres glutine ferruminati. Habet autem Galaxias quandam quaſi Inſulam, quæ à Cygno ad Scorpium uſque protenditur: & eſt admodum inæqualis tùm latitudinis tùm denſitatis, terminos ejus accuratè notavit, Ptolem. pr. 1. lib. 8. Almag.

10. Porrò variè diſcernuntur à ſe invicem tot ſtellæ, quantitate, coloribus, ſcintillatione, præcipuè verò ſitu & configurationibus; de quibus nunc ſigillatim.

11. Ratione quantitatis diſtribuuntur in ſex Magnitudines, quaſi claſſes; nimirum illæ tantum, quas communiter videmus. Nam cæteræ minutiores, quas tubus opticus manifeſtat,

feſtat, ſimiliter gradibus magnitudinum differunt, ut infra decimas deſcendere poſſem⁹. Primæ magnitudinis numerantur 15. ſed harũ 12. tantùm nobis conſpicuæ ſunt, ſecundæ 45. tertiæ 208. quartæ 474. quintæ 216. ſextæ 50. Imò multò plures, neque enim omnes in catalogũ receperunt, quas aliqua nox ſerena, præcipuè brumalis oſtendit.

12. Apparentes illarum diametros menſus eſt oculatiſſimus ille TychoBraheus, & pag. 481. Tom. 1. progym. prodidit, primæ claſſis ſidus ſubtendere duo circiter minuta, ſecundi honoris ſeſquialterũ, tertij unũ, quarti $\frac{3}{4}$ quinti dimidium, ſexti XX. ſecunda.

Vnde

Vnde talis ipſorũ proportio ſurgeret, qualem appinxi. Subdubito tamẽ, an hoc ipſum ſatis præcisè determinarit, nõ tàm quòd illæ, quæ unius magnitudinis eſſe cenſentur, notabiliter ſæpè differunt, (v. g. Sirius & lyra regulo & ſpicâ majores ſunt) quàm quia ſingulorum oculorum ſingularis & diverſiſſima eſt in tam ſubtili quantitate æſtimatio. Mihi ſanè luſcioſo & diverſoculo per dextrũ latiores apparent, per ſiniſtrum exiliores, quod retiformis tunica ibi attractior ſit, hîc profundior; per utrunq; tamen omnes duplum ferè ſuperioris menſuræ ſubtendunt. At per conſpicilia

intuenti, aliquanto angustiores cernuntur, per tubum eò minores, quò is melior est & major, per optimum prorsus ut atomi vel puncta.

13. Veras singularum magnitudines verè ignoramus, easque ex tanto intervallo tàm accuratè scire velle, præsumptio est & temeritas. Quod enim Tycho ibidem primas 68. secundanas 28. tertianas 11. quartanas $3\frac{1}{2}$ vicibus, quintanas semel terreno globo majores, sextanas verò eodem ter ferè minores æstimavit; Alfraganus verò maximas 107. proximas 90. succedentes 72. sequentes 54. posteriores 36. minimas 18. terras nostrates æquiparare censuit, id omne ex hypothesi di-

ctum fuiſſe cogitandum eſt, ſi nimirum tanta vel tanta octavæ Sphæræ aſſumatur diſtantia; ex qua diverſitate totum illud variatur: ſiquidem Opticorum conſenſu quodlibet viſibile quò longius diſtat, eò minus apparet. Sunt tamen eorum ſpeculationes, qui cœlum ſtellatum quàm longiſſimè à nobis removēt, & conſequenter aſtra plurimùm amplificant, veritati propiores: quoniam minora neutiquam admittit, ſemel conceſſa orbis annui parallaxis.

14. Coloris quædam ſunt rutili, aliæ albicantis, nonnullæ pallidi, quæ varietas ex Autopſia rectius diſcitur, quàm operoſiori deſcriptione.

15. Inde æſtimantur ipſorū

naturæ,

naturæ, & accenſentur, quæ liventes ſunt Saturno, quæ claræ Jovi, ferrugineæ Marti, flavæ Soli, buxeæ Veneri, cineritiæ Mercurio, pallidæ Lunæ; ut quilibet Planeta tanquam dux, in exercitu ſtellarum ſuos veluti ſubditos, coloris ſui æmulos habeat. Niſi quod pleriq; propter dubium, ex binis quaſi commixtum colorem duobus ſimul accenſentur: quod totum hac brevi tabellâ compendioſè ob oculos ſtatuere placuit. ♄ prop⁹, venter piſcis auſtrini, item venter & cauda ceti. ♄ ♃ dexter humerus Cephei, ſiniſter pes, totumq; cingulum Orionis. ♄ ♂ prima arietis, roſtrum corvi, caput ophiuchi. ♄ ♀ polaris, capita Draconis & Meduſæ, pectora Caſſiopeæ & Hydræ,

latus Perſei, prævindemiatrix, tergum & cauda leonis. ♄ ☿ ſiniſter humerus Bootis, venter leporis, lanx borea. ♃ nodus piſcium, ♃ ♂ Arcturus, aquila, crus Pegaſi, Regulus, Syrius, cor Scorpij. ♃ ♀ caput Andromedæ, crus aquarij, Acharnar. ♃ ☿ os & humerus Pegaſi, lanx auſtrina. ♂ omnes equi & rotæ plauſtri. Aldebaran cum Hyadibus. Pollux. ♂ ☉ aſelli, oculus ſagittarij. ♂ ♀ ſpica. ♂ ☿ caput Herculis, capella cum hædis, uterq; humerus orionis. ♂ ☽ plejades & præſepe. ♀ umbilicus Andromedæ. ♀ ☿ ejusdem ſcapula, lyra, gnoſia, roſtrum & cauda cygni, crater, fomahant. ☿ procyon.

16. Omnes ferè ſcintillant, inæqua-

inæqualiter tamen, quædam plus, aliæ minus; imò eædem diversis temporib⁹ diversimodè: flante Euro plurimùm trāquilla nocte languidius. Quod mihi argumento est, hoc pathos non in illorum corporib⁹ hærere, nec ipsasmet stellas tàm varium fulgorem ebullire quasi aut eructare, ut nonnulli voluerunt: sed universum hoc opticè tantùm accidere, & ab inæquabili semper fluctuantis aeris superficie orîri. Quemadmodum enim lapilli per crispulas undas visi tremere putantur, quòd rapidè decurrens aqua subinde curvatur, cùm ipsi tamen interim in rivi fundo reverâ jaceant immoti: sic stellæ per agitatum aerem spectatæ, lumen suum continuè

vibrant, præſertim hyberno tempore, quando ab humilioris aeris ſuperficie propius abſumus, proinde variationum angulos celeriter mutatos evidentius ſentimus.

17. Naſcuntur aliquando novæ in ipſo cœlo. Et fruſtra contradicunt Peripatetici, ubi Experientiam habemus, luculentis rationibus Geometricis ſuffultam. Meminerunt patres noſtri portentoſæ illius in Caſſiopeâ, An. 1572. exortæ. Vidimus ipſi novam in pede Serpentarij Anno 1604. enatam, & durat etiamnum hodie illa, de quâ in præfatione dixi, proximè pectus Cygni hærens, ſed minutula jam, & quaſi ad interitũ vergens, nec niſi diligenter intuentibus obſervabilis; ut ali-

ut aliquando prorſus extinctam putarim, donec ſerenior nox iterum in conſpectum reduxiſſet. Habeo tamen inter Aſtronomos noſtri ſeculi primarios aliquem, qui diverſum ſentit, & hoc nomine conſultus, nuperis ad me literis dudum amiſſam, adeoq; poſt Annum 1613. ſibi non amplius viſam reſpondit. Credo non viſam, quia & ipſe luſcioſus eſt, atque oculos ſuos in hoc ſtudium bono publico dudũ prodegit: niſi forte ſuo, id eſt, amico more jocatus, ad attentiorem contemplationẽ hoc ſtrategemate me extimulatum voluit. Hoc ſanè ſcio, memoriam meam, in tàm familiariſſimâ ſibi ſtellâ non hallucinari: & teſtabuntur tot ſtudioſi,

quibus aliquot jam brumis decreſcentem monſtravi, proximâ retrò hyeme diminutam quidem, ſed tamen adhuc evidentiorem quàm nunc, comparuiſſe. Provoco etiam ad minimè caligantes oculos communis noſtri Præceptoris Dn. Mæſtlini, incomparabilis Mathematici, Tychonis quoque judicio coævis omnibus multùm præferendi. Sicut autem hæc ſtella ſerius, poſt creationem cæterarum, & noſtrâ demum ætate cœpit; ità quoque mox & ante univerſalē mundi interitum deſitura videtur. Unde & in ipſiſſimo cœlo aliquid generari & corrumpi poſſe, adverſus Ariſtotelem patet. Simul lis illa quorundam, an verè nova, vel antea

fortè

fortè neglecta tantùm fuerit, ab eventu & posteriori decidetur. Quòd autem antiquitus ante Constantinopoleos amissionem, in ipso polo stella quæpiam constiterit, & postea disparuerit, (ut Italus quidam apud Tychonem p. 743. nugatur) id manifestè fabulosum est, & contra fidem veterum globorum, contraq; experientiam nautarum. Similiter & illud Poëticum, quòd septima Plejadũ Electra, cœteris quidem ante excidium Trojæ lucidior extiterit, post verò evanuerit. Cernitur enim etiamnum, licet reliquis minor. Unde quasi ob Trojæ ruinam mœsta, sub vicino cancri Tropico se abscondisse fingitur à Poëtis.

18. Porrò situs stellarum

consideratur dupliciter, ratione Longitudinis nimirum & Latitudinis. Illa numeratur ab occasu in ortum, juxta seriem signorum Zodiaci, à puncto æquinoctij verni, præcipuo totius cœli loco: vel quoniam illud vagum est, ex Copernici mente rectius à primâ stellâ Arietis: Hæc verò à meridie in septentrionem, & altrinsecus quoque ab eodem initio versus polum australem. Hîc verò magnas meritò debemus grates nobilissimo Tychoni Brahe, qui tot noctium indefessis vigiliis, & incredibili sumptu nobis restituit atque correxit Catalogũ fixarum, quem veterum observatorum organa rudiora minus accuratè olim condiderant, & librario-

rum incuria plus etiam hactenus depravârat. Subirrepsit tamen in oculatissimi hominis abacum, procul dubio Amanuensis vel Typographi vitio erratulum quoddam, dum lucidam caudæ ceti, denis gradibus justo anteriorem fecit, quod pridem ex Autopsiâ deprehensum, moneo ut corrigatur. Supplevit etiam aliquas in Serpentario Cl. Dn. Keplerus, libro de nov. stell. Anno 1604. disertè simul indicans, illas quæ in dextro pede sint, non boream sed australem habere latitudinem. Quod à Cl. Habrechto, in nuperâ editione Globi sui, cæteroquin elegantissimi, neglectũ esse miror.

19. Ordinis & memoriæ causa distribuitur universus

ſtellarum exercitus in aliquot Imagines vel Aſteriſmos, ut nempe tanta earum multitudo, in certas quaſi claſſes redacta, eò facilius diſcerni poſſit, & ſingulæ ſigillatim à ſuis membris denominari. Variant autem authores in numero Imaginum. Ptolemæus 48. ponit, ſcilicet XXI. in boreâ, XV. in auſtro, XII. in intermedio Zodiaco, quas mnemonicis verſibus incluſas alibi paſſim reperies: Aratꝰ & priſci pauciores, quia Serpentem cum Ophiucho conjungunt, item Equuleum & Librā prætermittunt: contrà poſteri plures, quoniam Berenices comam & Antinoū aſſumpſerunt. Quomodo autem Plinius LXXII. ſigna numeret, equidem ignoro, fortè

aliqua,

aliqua, quæ nos primarijs adjungimus, ipse separatim computavit; ut caput Medusæ, spicam virginis, præsepe, asellos, capellam, hædos, terebellum &c. Item Castorem & Pollucem, vel utrumque piscem seorsim. Nam hæ VII. imagines, Camelopardalis, Jordanus, Tigris, Vespa, Monoceros, Gallus & Columba, quas recentior ætas hemisphærio nostro inseruit, ignotæ tunc erant. Sunt & reliquæ XVI. in opposito cœlo Antipodum, circa polum meridionalem, nuper demum à Lusitanis additæ, scilicet Indus, Phœnix, Grus, Pavo, Chamæleon, Apus, Musca, Passer vel piscis volans, Crux, Trigonus, Rhombus, Dorado piscis, Hydrus,

Toucan anſer, & binæ tandem Nubeculæ. Extra hæc tot ſimulachra ſuperſunt paſſim aliquæ ſtellæ σποράδες vel ἀμόρφωτοι, quæ in nullam figuram redigi commodè potuerunt; ea propter nominibus carent, at à vicinis imaginibus memorandæ ſunt.

20. Quinam primi harum imaginum Authores fuerint, id ex tantâ vetuſtate neſcitur quidem hodiè: veriſimile tamen, quòd duplex hominum genus nomina ſtellis indiderit. 1. in mediterraneis locis Agricolæ, quod ruſtica ſupellex, ſcilicet utrumque plauſtrum, cum aurigâ & equis produnt; item ſpica triticea, & villicorū animalia, ut Capella, Taurus, Aries, Ambo Canes, &c.

ſatis arguunt. 2. in maritimis Nautæ: ut ex Ceto, Navi, Piſcibusque apparet. Tandem verò eruditi perfecerunt, & in Artis formam redegerunt.

21. Cauſas cur iſtæ imagines in cœlũ receptæ ſint, opinor fuiſſe potiſſimùm tres, Similitudinem, Efficaciam, Immortalitatem; quarum prima eſt Mathematica, ſequẽs Phyſica, tertia Hiſtorica. Quod ſimilitudinem attinet, deprehenderunt authores alicubi manifeſtam ejusmodi configurationem, ut in Coronâ, cujus ſtellæ in ſemicirculum evidenter diſponuntur; ut & ſpondyli in caudâ Scorpionis. Item in Cygno, cujus anterior ſtella roſtrum, media pectus, collaterales alas, poſtrema

caudam

caudam non ineptè repræsentat. Vel in Orione, qui duabus supremis binos quasi humeros, tribus mediis quodammodo cingulum, infimis verò pedes alicujus viri exprimere videtur. Alibi qualemcunq; schematismum imaginati sunt, ut in Sagittario, cujus stellæ quidvis aliud potius quàm ejusmodi arcitenenentem efformant. Unde tot monstrosæ imagines introductæ sunt, ut Capricornus ex capro & pisce, Centaurus ex homine & equo compositus. Aliquæ etiam mutilatæ, ut Taurus, Argo, Pegasus, Equuleus. Sæpenumerò quoq; Analogiam venati esse videntur. e.g. Cancrum reposuisse, unde Sol altissimus retrogreditur: Librã ubi quasi in æquilibrio

librio pendens, noctem diei æquat: Leonem calidissimam bestiam, ubi æstus est maxim⁹: Aquarium ubi copiosis imbribus pluit: Canem ubi hæc animalia in rabiem aguntur: vel Canes & Leporem eâ cœli plagâ pinxisse, qua super sylvas orirentur: aut Navem efformasse, cujus carina nunquam tota supra Horizontem, velut ex undarum fluctibus emergeret.

22. Deinde quod Efficaciā concernit, ajunt quidem Astrologastri, posse aliquid hasce imagines in nativitatum momentis. v. g. quibus Hercules ascendat, hos fore audaces: queîs Erichthonius, hos aurigas: quibus Canis, hosce minaces & iracundos: queîs Lepus,

pus; hos timidos & veloces: cui Aries horoſcopum obſideat, hunc futurum eſſe opilionem: cui Taurus, bubulcum: cui Spica, ruſticum, & ſi quid plus eſt ejusmodi nugacium ſuperſtitionum. Itaque prorſus divina & fatidica arte in haſce, nec alias imagines cœlum à peritis Genethliacis olim diſtributũ fuiſſe. Verùm ego cum ſaniore & moderatiſſimo Tychone, pag. 311. ſentio, figuris hiſce nihil ineſſe energiæ, niſi fortè per accidens paucis quibusdam è ſitu ipſarumque ſtellarũ naturâ potius quàm ex imagine ipsâ, quæ planè arbitraria fuit: Quicquid tandem hîc Matæologi nugentur, cœlum ob id mendaciis obnoxium non eſt, etſi terra iis hominum culpâ ſcateat.

23. Tertiò, multorum hominũ imagines in cœlum ideò

receptæ ſunt, ut illorum res fortiter geſtæ immortalitati conſecrarentur, nec quamdiu cœlum rotatur, ulla oblivione delerentur unquam. Sic v. g. Hercules ob duodecim labores inter aſtra relatus eſt. Et ſanè durat ejusmodi heroum fama iſthac ratione diutius, quàm ſi facinora ipſorũ membranis inſcripta, vel ære exſculpta fuiſſent, quia ſenium etiam ſaxis tandem marmoribusque venit. At multùm hîc Vanitatis, nonnihil etiam Adulationis ſubeſt, dum v. g. Conon, Berenices capillos, pro mariti ſalute Veneri devotos, & è templo ſubductos confinxit in cœlum evectos eſſe, & inter Urſam atque Virginem receptos, ut ſui regis Pto-

lemęi Evergetis gratiam aucuparetur: Vel Poëtæ Andromedam, Cephei Æthiopum regis & Caſſiopeæ filiam, monſtro marino expoſitã eſſe tradunt, tandem à ſponſo Perſeo liberatam. Unde tota hæc familia æternæ laudis gratia in cœlos ſubvecta fuerit.

24. Quoniam ergo iſta multis pudendis fabulis involuta nil niſi Ethniciſmum ſapiunt, optarem, ut ea Chriſtianus aliquis refingeret, & in ſacras imagines transformaret: quod non tantùm divinæ legi conforme eſſe, quæ Deaſtrorũ nomina reticere & abolere jubet, Exod. 23. 13. ſed & factu facillimum. Qui enim gentilibus Perſeus erat cum capite Meduſæ, is nobis Davides cum capite Goliath, manen-

manente aſtrorum diſpoſitione prorſus eadem, mutato ſaltem nomine. Sic illorum Hercules cum clavâ, facilè permutaretur in noſtrum Samſonem cum maxillâ: Æſculapius cum Serpente, in naufragum Paulum cum viperâ manibus implicitâ. Urſæ eſſent mihi, nō, quæ Jovem in antro nutrivit, aut quam ab eodem caſto Jove compreſſam, Diana ſic transformavit, ſed quæ pueros quadraginta duos devoraſſe legitur. Quorſum enim rancidas illas, & dudū ad orcum damnatas revocarem fabulas? quas ſcire nulla laus eſt, ignorare verò pietas etiam.

25. At inquiunt earum Patroni: res ipſæ pridem per Dei gratiam nobiſcum antiquatæ ſunt, retineamus nuda ſaltem

tem

tem nomina, quemadmodum & dies ſeptimanæ à ♄ ♃ ♂ citra ſuperſtitionem in media Eccleſia denominamus. Poſtulat id doctrinæ modus, quando jam ubivis gentium & apud Judæos quoque recepta ſunt hæc vocabula, velut Artis termini, ſine quibus ea feliciter tradi nequit. Quis tàm inveterata innovare ſine levitatis ſuſpicione auſit? privatoq; niſu immutare, quod publico omnium Aſtronomorum conſenſu roboratũ. Maximè quia incertum eſt, an in peius ſit reformaturus. Et ut afferat meliora, verendum tamen, nè æquè abſurdus veniat, ac illi, qui Calendariũ Gregorianum nobis obtruſerunt. Differenda hæc lis eſt in Comitia Mathe-

maticorum, quando ſimul de certo Longitudinis locorũ initio decernent, quod ad proximas fiet Kl. Græcas, in ☍ ☉ ☿.

26. Reſpondeo, non propterea neceſſe eſt, ut artis fundamenta evertantur, neque concedendũ, ut quisquam pro libidine iſthæc refingat. Sed hoc ſaltem indulgeant, ut v. g. qui Gemini antea Caſtor & Pollux, vel Hercules & Apollo, vel Triptolemus & Jaſion, vel Zethus & Amphion erant (neque enim ipſi ſatis inter ſe concordant) poſthac mihi ſint Eſau & Jacob[9]: qui Aries Poëtis eſt cum aureo vellere, mihi ſit ille Abrahami pro Iſaaco mactatus, vel alter Danielis: quæ Virgo ipſis Ceres vel Aſtræa, nobis Maria: quod Præ-

ſepe

ſepe cancri, nobis potius Infantis Chriſti: qui Cetus Neptuni, nobis Jonæ: qui piſces Cupidinis, nobis illius pueri, vnde ſalvator vltra 5000. viros miraculosa benedictione cibavit: qui Leo Arcadius aut Junonis, nobis de tribu Juda, vel è ſpecu Danielis: qui Corvus Apollinis, nobis Eliæ vel Noachi: qui Canis Actæonis, nobis Tobiæ: quæ Coma Berenices, nobis Samſonis aut Abſolomi: quod Δ triangulum fictitij Διός litera initialis, id nobis S. S. Triunitatis character, &c. Ita manerent imagines, abolerentur ſaltem nugæ; retinerem⁹ vſum, abuſum tolleremus.

27. Eandem ſibi libertatem uſurparunt alij: cur ergò nos

inhas

in has imagines juraremus? Certum eſt, quod aliqui Arabes globos ſuos aliter pingant, & pro humanis imaginibus ferinas ferè ſupponant. Pro Dracone noſtro ipſi fingunt duos lupos & quinque Dromedarios: pro Cepheo Paſtorem cum cane & ovibus: pro Boote moloſſum latrantem: (Turcæ verò Sagittiferum) pro Andromedâ vitulũ marinum: pro Caſſiopeâ cervam: pro Erichthonio mulum clitellatũ: pro Ophiucho gruem vel ciconiam cum ſerpente: Hebræi pro plerisque imaginibus literas Alphabethi ſui: Chaldæi pro boreo piſce hirundinem: Ipſi Græci & Latini olim multos aſteriſmos aliter figurabant. Thales Mileſius pro Vrsâ minore Canem for-

mabat, quem & caudæ longitudo poſtulat, & ipſum nomen Cynoſura, quaſi κυνὸσ ȣ̓ρὰ manifeſtè prodit. Plauſtrum olim ſeptem teriones ſeu boves erant: vnde plaga illa etiamnum Septentrio denominatur. Qui nunc Hercules eſt, olim anonymus erat, ideò dictus ἐγγόνασι vel ingeniculus, quaſi ἐν γόνασιν, hoc eſt, genibus (rectius tamen uni tantùm) innixus. Quidam Lycaonem dixerunt, Diis pro reſtitutione filiæ ſupplicantẽ; alij Promethea Caucaſo alligatum, & rurſus alij miſerum Ixiona brachiis revinctũ: Plerique Alcidem, quorum ſententia multitudine tandem obtinuit. Nec libram agnovit vetuſtas, quande tota Scorpioni accenſebatur. Unde hunc

Aratus μέγα θηρίον vocavit, illa verò Chelarum nomen etiamnum retinet: fuit demùm J. Cæſaris tempore, in gratiam Imperatoris inſerta; contractis ♏ brachiis. Equulei ſtellæ ſicut & Antinoi olim informes erant: & hæ Adriani Imp. juſſu demũ formatæ. Is ipſe Antinous aliis Ganimedes eſt, de unguibus Aquilæ ſuſpenſus; alij Aquilam ſic ſtatuunt, ut Telum pedib⁹ teneat. Telum nautis eſt temo, quibusdam calamus ſeu arundo. Deltoton Hiſpanis Sicilia; Ægyptiis verè quædam triangularis Inſula Nili ſui. Lyram aliqui cornutam pingunt, cum jugo, nervis, pectine & verticillis; alij teſtudinem vel Cytharam, cæteri ejus loco Vulturẽ caden-

tem. Hydra non uno ſed multis capitibus olim fingebatur, nec malè quidem ex illorum gentilium Theologiâ. Pegaſus etiam cum ephippio loco alarum. Aries circulo cingebatur. Taurus Plinio & Vitruvio integer erat, in ejuſq; caudâ Plejades locabantur. Alicubi etiam Manipulus frugum loco Comæ Berenices viſitur. Pro Corona gnoſia quidam corollam vel ſertum nectunt, ex floribus & hederæ baccis, cum intermixtis corymbis, & circumfluentibus faſciis; alij malunt vetus Diadema: nonnulli Oculum ſubſtituunt. Pro altera Corona meridionali ſunt qui globulum; item qui rotam Ixionis reponunt. Variant quoque in Orionis ſcuto, quod

aliis

aliis eſt pannus, aliis corium bovis, aliis exuviæ leonis. Erichthonio pedes anguinos tribuit Ovidius; alij flagellum cum ſtimulo, habenas alij. Taceo leviores varietates, ut quod Booti nunc venabulum & canes venaticos, mox clavam ſeu colorobum, rurſus haſtam, aliquando paſtorale pedum, ſæpè etiam falcem adjungunt: Herculi ramos pomorum vel cotoneorum. Draconi pedes ad pectus: Perſeo talaria, gladium aut falcem: Geminis ocreas, torulos in pileis; vel uni plectrũ & lyram, alteri ſcutũ cum harpâ: Cancro caudam curvam ut habent fluviatiles; vel nullam, ut ſunt marini: Virgini ſpicam, alicubi ſtrophiolum vel olivam: itẽ

alas & caduceum : Sagittario linteum vel vexillum: Aquario etiam duplex aquæ effluvium. Sed multa horum perperam. At quis omnes variationes recenſeret? Unicam addo quæ ad meum guſtũ eſt. Ex Cygno ruſtici & opiliones efformant Crucem Salvatoris, quã configurationem pulchrè ornavit Nova, repræſentando inclinatum quaſi caput morientis Chriſti; præſertim quando crux ſtabat erecta in plagâ occidentali. Nonnulli etiam ex quadrangulo quod eſt inter Pegaſum & Andromedã Crucem effingunt; ſed non ita concinnè.

28. Supereſt ut de Nominibus ſtellarum aliquid dicam. Ea nos à partibus Aſteriſmorum deſu-

desumimus. v. g. hanc caput Andromedæ, illam cor Leonis, aliam pedem Orionis vocamus, prout quælibet in certo membro sui corporis locatur. Quem in finem imagines potissimum excogitatas esse crediderim. Ubi observandū, quòd sæpè nomen totius constellationis tribuatur individuæ cuidam stellæ, si ea cæteris lucidior sit; quo respectu nō tantùm integri asterismi, sed & singularia astra κατ' ἐξοχὴν dicuntur. v. g. Aquila, Lyra, Gnosia, &c. Solent & aliqui eas à serie, qua in catalogo Ptolemaïco recensentur denominare, v. g. primam Arietis, secundam Cassiopeæ, tertiam Erichthonij, &c. Unde in quibusdam globis numeri

appinguntur. Sed quia hæc ratio intellectu obſcurior eſt, & difficilior quoque memoratu, ideò imitandam non cenſeo. Præter has vulgares appellationes, meruerunt aliquæ peculiaria quædam & propria nomina, tàm vernacula & latina, quàm græca & hebræa, præſertim verò plurima etiam Arabica, quæ paſſim in authoribus vulgatiſſima ſunt, ea propter ordine Alphabethico ſecundum claſſes ſuas mox enumerabo: Id unum proteſtatus, quòd tamen prorſus vera non ſint. Nam ipſiſſima vera nomina ſtellarũ, ſolus earum creator DEUS novit, Pſalm. 147. verſ. 4.

29. Germanicæ nomenclaturæ pauciores ſunt, quia hoc

studium serius apud nos flore-re cœpit. Hæ autem præcipuæ, quas ab Idiotis audimus. 1. die Gluckhenn oder Sibengestirn / Plejades in dorso Tauri: eò quòod una cæteris major Gallinam, reliquæ sex minores, totidem quasi pullos circumstantes, & sub alas congregandos adumbrant. 2. der Hundsstern / canicula vel Syrius, in ore canis majoris. 3. der Jacobsstab/cingulum Orionis, fortè à variegatis virgis Patriarchæ sic dictum, quas ipse miro astu sic decorticasse legitur, Gen. 30. vers. 37. Unde & Instrumentum quoddam Geometricum, Baculus Jacobi denominatum esse videtur, 4. die Jacobsstraß oder Milchstraß / Galaxias vel lactea via. 5. Si-

mon/sic nautæ Delphinum vocant; fortè quia simis est naribus. 6. der Wag/ groß vnd klein Heer Wagen/ in utraque ursâ; quæ notiora sunt, quàm ut prolixiori explicatione indigeant. Hoc unum notetur parodoxum, quòd vulgatum est apud rusticos: beede Wägen fahren hintersich/ in cœlo plaustra trahunt equos; in terris equi plaustra.

30. Pergo ad Latinas appellationes. Inter eas non referam, quæ vel à partib⁹ & membris imaginum desumuntur; hoc enim nimis prolixum foret, & per se notum: nec quæ originis Græcæ sunt; illæ enim rectius ad sequentem classem reservantur. Sed quas latij scriptores Romanâ civitate

donârunt. Agni ſunt, qui infra dicentur Hœdi. Anguilla eſt anguis Ophiuchi. Aſelli duo ſunt in cancro, juxta nebuloſam: & tres in manu ſiniſtrâ Bootis. Auriga idem qui Erichthonius. Avis etiam Cygnus. Balæna Cetus. Bellatrix in Orionis humero ſiniſtro. Bubulcus aliâs Bootes. Canicula in ore majoris. Capella ſiniſter humerus Erichthonii. Caſtor Geminorũ prior, vel qui Tauro propior eſt. Chelæ lances libræ. Cincinnus Berenices. Deucalion aquarius. Fidicula roſtrum lyræ. Gallina cygn⁹. Ganymedes Antinous. Gnoſia margarita coronæ. Gorgonis caput idem quod Meduſæ. Hermippus Delphin. Hircus qui modò Capella. Hædi non procul inde, in Ericht. cubito ſini-
 ſtro.

ſtro. Ingeniculus Hercules, quia geniculatur. Lælaps canis major. Linum quod piſces connectit. Lyra lucidior roſtri. Milvius iterum cygnus. Muſcida in ore Pegaſi. Nilus Eridanus. Niſus Hercules. Nodus in commiſſura lini. Olor Cygnus. Pan Capricornus. Padus Eridanus. Palilicium rutila in oculo Tauri. Piſtrix Cetus. Pollux geminorũ poſterior, qui vicinior cancro. Præſepe nebuloſa in cancro. Prævindemiatrix in ala dextra virginis. Regulus cor Leonis. Rota Ixionis, aliàs Corona meridionalis. Rutilicũ barbarè dictũ, in Herculis brachio dextro. Septentrio, ſeptem ſtellæ plauſtri. Seliquaſtrum, barbarè, ſella Caſſiopeæ. Sicilia triangulum. Sirius in ore canis majoris.

Spica vel ariſta virginis. Succulæ (perperam Succidæ) quæ oculum tauri proximè circũ ſtant, & ortu ſuo ſuccos, hoc eſt imbres cauſantur. Terebellum Rhombus in dorſo ſagittarij. Vergiliæ vel plejades, ſeptem ſtellulæ in jubâ Tauri. Vitulus Andromeda. Urna crater. Vultur cadens eſt Lyra. Volans verò, ad differentiam, Aquila.

31. Græcorum nominum pleraq; etiam Latinè ſcribuntur, malui tamen propter Etymologias, ſi quas habent, ſeorſim hîc ſubjicere. Ἀντάρτης tyranus, rectius, Ἀντάρης Antares, cor ſcorpij, ſtella rutila & violenta. Ἄρκτος urſa. dicitur, & ἅμαξα currus. Ἀρκτοῦρος Arcturus, inter crura Bootis, quaſi non procul ab urſæ caudâ. Ἀρκτοφύλαξ Arctophylax,

phylax, ipſe Bootes, quaſi cuſtos Urſarum vel paſtor. Αἰγόκερως Aegocerus, Capricornus, caper cornutus; Βασιλίσκος Baſiliſcus, vel regulus, cor leonis, quippe ſtella regia. Δελτωτὸν Deltoton, Triangulum, à formâ literæ Δ. Ἐνγόνασιν Engonaſi Hercules ingeniculatus. Ἡνίοχος Heniochus auriga, qui tenet habenas. Καλαῦροψ vel Κολόρροβος Colorrobus pedum repandum, vel haſta Bootis. Κοτύλη Cotyla vaſculum aquarij. Κυνοσȣρὰ Cynoſura, Urſa minor, quia canis caudam habet. Νότιος Notius, hoc eſt auſtrinus piſcis. Ὀφιȣχος Ophiuchus, Serpentari⁹, perperam ὀφιȣλκος, neque enim trahit ſerpentem. Οὐρανίσκος Corona meridionalis. Πλειάδες Plejades, ſeptē ſtellulæ in dorſo Tauri, à multitudi-

titudine ſic dictæ, quaſi πλείονεσ. alias etiam Ἀτλαντίδεσ Atlandides. Πλόκαμος Coma Berenices, alias Τείχεσ quoque. Προκύων Procyon Canis minor, quaſi Antecanis, quod ante majorem oriatur. Πρόπους Præpes, ſtella quæ eſt ante pedem Caſtoris. Aliquibus etiam Τρόπος dicitur, quòd indicet in proximo adeſſe Solis converſionem. Προτρυγητὴρ vel προτρυγητὴσ Prævindemiator in alâ virginis, quæ ante autumnū oritur. Στάχυς Spica ♍. Σύνδεσμος nod9 lini. Ὑδροχεὺσ & ὑδροχόος Aquarius. Ὑάδες Hyades, in capite Tauri, ἀπὸ τοῦ ὕειν à pluēdo; quòd ortu ſuo largos imbres cieant; vel à græcâ litera U ypſilon, quam ſua diſpoſitione adumbrant. Φάτνη. Præſepe nebuloſum in cancro.

32. Oc-

32. Occurrunt & aliqua ſtellarum nomina in Hebræis voluminibus, nempe Job. 38. verſ. 31. Eſai. 13. v. 10. Amos. 5. verſ. 8. præſertim verò Job. 9. v. 9. ubi omnia quatuor coacervantur, Aſch, Keſil, Kimah, & Chadre-Theman. de quibus tamen magna eſt diſſenſio inter Interpretes. B. Hieronymus vertit Arcturum, Oriona, Hyadas & interiora Auſtri: atque videtur rem propius tetigiſſe. Nam R. Abrahamus Aben Ezra, qui ſolus ferè inter Judæos Commentatores minimè deſipit, cumprimis verò Aſtronomicæ rei peritiſſimus fuit, in ſuo Peruſch ſuper locum Amos, ex Etymis ità probabiliter explicat: Asch eſt plauſtrum quod vocatur Ursa (vel ἄρκτος) vicina polo

boreo;

boreo; proinde apparet ſemper tàm æſtate quàm Hyeme, in omni climamate ſeptentrionali, & denominatur ſic à radice Usch (quæ congregare ſignificat) quoniam illarum ſeptem ſunt, neque ab invicem ſeparantur. at ecce Kesil eſt ex oppoſito kimæh, neque unica tantùm ſed plures; inter quas etiam Cor Scorpij. Sententia majorum noſtrorum fuit, quòd Kimah ſit inter caudam Arietis & caput Tauri, nempe ſex ſtellulæ evidentes, quantumvis parvæ: hoc eſt plejades quæ (juxta verſum Ovidij) ſeptem dici, ſex tamẽ eſſe ſolent, Exiſtimat autem Rabinus ille, quod ſcriptura per haſce ſtellas, Kimah & Kesil Æquinoctia potius deſignet, quæ ipſis olim, tempore Jobis proxima fuerint: quoniam ſingulis centum annis movetur circulus ſignorum ab occaſu in ortum

ferè

ferè ſesquialternis gradibus. Quod mihi veriſimile videtur: quamvis motum præceſſionis æquinoctiorum nondum ita præcisè definitum eſſe ſciam. Eſt propè polum auſtralem ſtella quædam magna & rutila, quæ lingua Iſmaëlitarum vocatur SAHIL (Si Arabicam orthographiam ſpectemus, ſcribitur rectiꝰ Suhilon; eſtque qui alias Canopus dicitur, in remo navis) & ſunt ſtellæ minores ipſi vicinæ, quæ cernuntur aliquando, ſi quis proficiſcatur verſus Æquinoctialem; at ſeptentrionales non vident ullam ex eis: Propterea nominavit eas ſcriptura CHADRE-THEMAN, h. e. penetralia Auſtri.

33. Niſi Arabicæ appellationes ſtellarum etiam in latinis authoribus prævulgatæ eſſent, potuiſſem recitatione il-

larum ſuperſedere. Nunc autem quando in tantum depravatæ ſunt, ut vix amplius agnoſcantur, viſæ ſunt meam quoque medelam deſiderare: præſertim poſtquam in hos & conſimiles uſus publico bono, novos nuper typos meâ manu paravi. Quid autem mirum ſi in tàm profunda hujus linguæ ignorantia; quæ hactenus Europeos occupavit, ſcribantur perperam? cum nè nominibus quidem authorum, librorumvè titulis ſors melior contigerit. Ecce quomodo ex græco ἵππαρχος factum ſit primò Arabicũ Ibbarchus (duplici P. quod ipſis ſemper aſpiratum eſt, in B. dageſſatum converſo) deinde abſentib⁹ genuinis vocalib⁹ pravè lectũ per Abrachis. Item

ex inſcriptione Ptolemaicæ Σύνταξις μεγίστη, præmiſſo articulo natum illud barbarum Almageſtum, ipſo penè ſono tremendum! nihilo tamen propterea cunctantius hoc Augiæ ſtabulum ſubibo; modò ut Aſtronomorum hac ratione gratiam inire queam; de quorum ſtudiis vel ſic benè mereri poſſe gaudeo. Animadvertat interim Lector, quomodo plerisq; Articulus AL (vel pro conſuetudine regionis pronunciatus EL) aliquibus etiam voculæ RAS caput, CALB cor, DENEB cauda &c. præpoſitæ ſint.

Abracheleus, compoſitum ex Arabico Ab Pater, & Græco ἡρακλῆς Hercules, ſic nominatur Caſtor, h. e. geminorum inferior, vel ex eo ſimpliciter, altero puncto Jod amiſſo.

Afelar vel Aphellar, ex Græco Α'πόλλων, quo nomine aliqui Pollucem, h. e. geminorum superiorem appellant, r. est ex imperfecto n. plus verò corrumpunt, qui Anhelar legunt.

Afeichus, depravatũ ex græco, ὀφιοῦχος. In hisce tribus absentia vocalium peperit tàm distortam lectionem.

Acharnar, pro Achiron-nahri, h. e. ultima fluvij sc. Eridani, convenit cum Hebræo Acharón-hannahár.

Alacrab, vel cum ultima vocali, (quæ tamen in translatis ferè semper omitti solet) Alacrabo, est Scorpius, & convenit cum Hebræo Akrabh. Malè quibusdam scribitur Alatrab.

Elarneb, vel Arabicâ terminatione Alarnebo. est lepus, ex hebræo Arnæbhæt.

Alesid, pejus Alezet. legendum Alasado: estque Leo.

Asida, fœminium prioris, significat leænam, sed usurpatur in globis pro Bestiâ Centauri vel Lupo: legiturque rectius Asedaton.

Azimech, spica virginis. lege cum aspiratione & per t. huzimethon. est enim à radice chazama, & significat manipulum vel fascem scil. aristarum. Deterius alicubi scribitur Alzimon: & tribuitur comæ Berenices.

Aramech, potius cum solari r. duplicato, Arramicho; significat hastatum, notatque Bootem, vel ejus interceptum Arcturum. Oritur ex Hebræo Romach, lancea.

Beten ketos, rectius Batnolkitosi,

kitosi, hoc est venter Ceti, ex Hebræo Bætæn, & Græc. Κῆτος.

Cheichius, ineptissimè pro Chiphus; quod manifestè ortum ex Κηφεὺς Cepheus.

Deneb elezid vel elasit: neutrum prorsus rectè, sed potius Dhanbol-asadi, hoc est, cauda leonis. Ex Hebræo Zanabh, Zain pro more in Dhal punctatum sive blæsum converso.

Deneb adigegi, rectius Dhanbod-digageti, hoc est, cauda gallinæ. sic vocant Cygnum.

Deneb algedi, lege potius Dhanbol-gædij cauda capri vel capricorni. ex Hebr. Gcdi, Hœdus.

Deneb ketos, Dhanbol-kitosi, cauda ceti, singulæ voces jam pridem sunt explicatæ.

Alderaimin, brachium dex-

trum

trum, ſcilicet Cephei. Ex Hebręo, Hazzedóa-hajemanith. Zain rurſus in Dhal converſo. Legendũ eſt Addherao-jaminon.

Aldebaram, lege Debiron, vel cum Articulo Abdebiru ductor, qualis eſt Alluph, bos in ſuo grege. ſic denominatur oculus Tauri.

Edeleu, verius Addelvvu ſitula, ſcilicet Aquarij, qui & hebræis eſt Deli ab hauriendo.

Dubhe, vel Dubon Urſus in gen. Maſc. Et cum epithetis differentiæ cauſa: Dubol-achbaro, urſus major.

Dubol-azgaro, urſus minor, quaſi Dobh Hazzair.

Enif alpheraz, lege Anipholpharaſi, naſus equi ſcilicet Pegaſi. Ambo ſunt ex hebræis; hoc ex Paraſch eques: & illud

ex Aph,

ex Aph, Nun chaldęo more reducto.

Fontabant, vel Fumahant vel Fomahaut omnia pravissimè: rectius verò Phomol-chuti, hoc est, os piscis scil. notij. Est enim & Chaldæis Pum, os.

Geuzè, vel cum articulo Algauza Nux, Aezóz Hebr. sic nominantur tres parvulæ in capite Orionis, quia instar nucum in ludo puerili disponuntur, wie ein håufflin Nuß / ∴ (vel Hebræum Sægolta ∵.) Vnde & Latini Juglandem, alij jugulam stellam vocant. Nonnullis putantur esse capita Geminorum; sed perperam. habent enim alias appellationes, quas supra jam adduxi.

Algebar, vel plenè Algebaro; Heros. iGbbór Hebr. cognomẽ Orionis.

Algedi, Algedio. Capricornus, ut ſupra.

Algethi, Algathio: procidens, hoc eſt, Hercules ἐγγόνασιν. Ideoque additur plerunque Ala i rochbatihi ſuper genua ſua, Al-Birchav.

Algenib, algænbo, latus ſcil. Perſei. ſine articulo quibusdam Chenib: aliis pejus etiam Cheleub, quaſi canē notaret.

Algomeyſa, Algomyſo; Sycomorus, ficus ſylveſtris. ſic appellant Procyonem: nec ſcio quare. forſan quòd hanc arborem ejus loco nonnulli pingant. Niſi quis potius Alchamyzo per Z ſcribere malit, quod toſtum vel afflatum ſignificat, & in illius ſideris æſtum quadraret.

Algorab, plenius Algorabo

Corvus

Corvus. Orebh Hebr. ab obſcuro ſeu nigro colore. Sed Arabicè punctatum Ain enunciatur duriuſculè ferè ut G. Inde eſt & noſtrum Grapp oder Rapp.

Alhaiot, hircus ex Hebræo Attudim, legatur plenè Alatudo.

Elhabor major, ſubintellige Kelbon canis, & lege Alachbaro.

Elhamel, Aries, convenit cũ vernaculo Hammel: ſed pronunciarur rectius Alchamalo.

Inkalurus, baculus Bootis, quòd olim eſſet ἐν τῶ κολέρῳ, hactenus verò Æquinoctij præceſſione multùm inde remot⁹.

Aliemini, ſivc Aliaminio dexter. Sic etiam denominatur Syrius vel canis major, quia

meridionalis eſt reſpectu minoris. Nam Hebræis & Arabibus, qui vultu ad orientem converſo adorant, in dextra eſt Auſter, Septentrio in ſiniſtrâ.

Elketos, Cetus, κῆτος ut ſupra.

Elkis, aliis alches, & rurſus aliis alhas, rectius tamen Alkaſo, Poculum, Crater. Oritur ex Hebræo Kós, quod notum eſt ex vulgatâ chria R. Eleaſari; quẽlibet cognoſci Bakkís, Bakkós, Bakkáas, ex loculis, poculis, & oculis.

Leſchát, laſchaton, morſus vel aculeus Scorpij.

Markab, plenè markabon: ephippiũ Hebr. Mærkabh, ſtragulum, cui inequitamus. ſic illis vocatur ſtella, quæ nobis eſt in alâ Pegaſi.

Marſic.

Marfic, Marfikon axilla: in dextro Herculis cubito.

Mizan, midſanon bilanx ♎ libra, ex Hebr. Mozenáim, quaſi utrinque aurita.

Mirac, Mirar, Miraz, omnia corruptiſſimè: rectius Mizar, vel nominativâ terminatione Mizaron, Cingulum ſcil. Andromedæ. Hebr. Azód, præcinctorium. Mem eſt ſervile.

Menkar, Minquaron; mandibula. lucidior in ore Ceti à radice Nakár roſit.

Mellef, Mallephon, conglomeratio. Nebuloſum præſepe in Cancro, quia conſtat ex pluribus minutioribus. Etiam Chaldaicè Lephaph, involvere ſonat.

Nahar, Nahron: Hebr. Nahár fluvius, Eridanus. alias etiam Gyon.

Alpheras, Alpharaſo, Equus ſcil. alatus ille Pegaſus, ut ſupra.

Alphecca, Alphakacho, flos apert⁹, ſic dicitur gemma Gnoſia in Septentrionali Coronâ: quæ ipſis eſt ſertum floridum ſive corolla. Aliis ſcribitur Alpheta, quaſi non à Pakách, ſed cognatâ radice Pathach, deſcē-deret: quod ſanè parùm refert.

Kalb alacrab, rectius Kalbolakrabi, Cor ſcorpij; Antares.

Calb elexid, melius Kalbolaſadi, Cor Leonis; Baſiliſcus vel Regulus.

Elkuſchu, Alkavvſo, Arcus Sagittarij: non multum abeſt ab Hebræo Kæſchæth.

Ras algethi, Raſol-gathij Caput procumbentis, hoc eſt, Hercu-

Herculis. Quid ſubintelligatur, inquire ſupra.

Ras algol, Raſolguli, caput attenuationis. ſic Meduſæ vocatur, ob maciem. Exſugitur enim à ſpiris anguium, quibus obſitum eſt. Judæi appellant Roſch-hallilith, caput ſtrigis, vel dæmoniſſæ cujusdam Lilis, quæ quondam fuerit Adami concubina, nunc puerperis inſidietur noctu, atque infantes excarnificet. Sic ab omnibus populis hoc ſydus habetur pro infauſto.

Ras taben, Raſotahbani, caput Draconis, à radice Thaáf, abominari.

Regel; Rigel, Riglon, pes ſcilicet Orionis ſiniſter ex Hebr. Ræg æl. Aliàs hæc vox absq; vocalibus ſcripta, etiam Ragulon

legi poteſt, & ſic Virum Arabicè, ſive totum Orionem ſignaret.

Rukabah, vel cum articulo Alrukabah; rectius tamen Arrucabatho: currus vel plauſtrum. Hebr. Richbáh: ſic non tàm urſa minor tota, quàm extrema ejus ſtella, quæ polaris eſt, κατ' ἐξοχὴν vocatur. Nautis familiariſſima: Italis verò quibus trans Alpes cernitur, La Tramontana dicta.

Alſartan, Aſſartano cancer, & Judæis, Sartán.

Aſugia, Aſſchagio, audax, furibundus: Cognomentum Orionis. à radice Schagá Hebr. inſanivit. Perperam ab aliquibus Hydræ tribuitur.

Scheat alferaz, Saidol-pharaſi, brachium equi. ſtella quæ eſt

in edu-

in eductione cruris Pegaſei. Sic & Aquarius habet ſuum Scheat, recti⁹ Saidon, h. e. crus, à radice Saád, h. e. fulciendo ſic dictum.

Atanin, attanino, quibusdam eſt Draco; ut conveniat cum Hebræo Hattannin.

Attair, Attayro avis: ſed hîc in ſpecie Aquila.

Altaur, Attayro Taurus, ex Hebr. Schór. Schin (ut apud multas gentes gentes, & inferiores quoq; Germanos ſolet) in Tav blæſum mutato; unde etiam Chald. & Syrum Thór, item Græcum ταῦρ☉ & Latinū Taurus manifeſtè deſcendunt. Hinc porrò derivantur

Attoraia, quæ ſunt Hyades, quaſi Taurinæ. Quibus hunc Catalogum obſigno.

Supereſt ut in ſpecie de hujus Aſtroſcopij ratione & uſu aliquid adjiciam. Quoniam igitur, ut in præfatione monui, Globi ad id officium, quo fungi maximè debuiſſent, inepti ſunt, cogitarunt jam olim diverſis temporibus prudentes & rerum Aſtronomicarum periti artifices, an ullâ commodiori ratione aliâ huic negocio ſubveniri poſſit, atq; varios modos ſunt commenti. Quidam Aſtrolabio rem expedire conabantur: at & hoc convexo, non cavo cœlo congruebat. Præterea imagines in medio nimis arctatæ, circa extremitates enormiter diſtorquebantur. Alij particularibus Schematiſmis docere ſtellas aggreſſi ſunt; & quod in tantæ dignitatis faſtigio ſummè mireris, ipſi Cæſares: nominatim Germanicus, Auguſti per adoptationem nepos. Verùm Imagines ejus, quas nuper Hug. Grotius ex antiquiſſimo

MSto

MSto edidit, atque æri elegantiſſimè alioquin incidi curavit, adeò depravatæ ſunt, adeò (ut ipſemet fatetur) toto Cœlo aberrant, nec ut Germanici genuinas eſſe credam, quæ ab ipſius verſibus tantoperè diſcrepant; nec videam cur has ineptias non æternùm abolere potius, qnàm magno ſumptu publicare maluerit, vir cæterà doctiſſimus. Multò cautius noſtrâ ætate ſtellas diſpoſuit Joh. Bayerus in ſuâ Uranometriâ, opere quidem diligentiſſimo, cùm figurarum apparatu, tùm multitudine ſtellarum ornatiſſimo: at in quo id meritò deſiderem, & ante me pridem alij culparunt, quòd imagines aſtris perperàm circumpictæ, & plerunque dextra ſiniſtris permutata ſunt; unde plurima in earum denominationibus confuſio eſt oborta. Nempè non ſupeficialiter tantùm eas invertere debuiſſet, quales repræſentat averſa papyrus oleo peruncta, vel quodvis ſpeculum; ſed corporaliter; ut quæ

in convexo globo dorſum ſpectantibus objiciunt, hîc in cavâ deſcriptione faciem nobis obvertant. Sic apti⁹ congrueret ſitus cum denominatione Ptolemaicâ, & liber ampliori foret uſui. Proinde cœpi & ego noviſſimè vires meas experiri, an ad ſtellarum notitiam adjumenti quid afferre valeam, nec reperi poſt cavũ globum, quod ſtudioſos faciliùs eò, manu quaſi deducere queat, quàm hoc ipſum Aſtroſcopium, in cujus unâ facie medietas cœli ſeptentrionalis ſimpliciſſimè & ita depicta eſt, ut qui ſolum plauſtrũ noverit (quod à quovis ruſtico diſcere poteſt) reliquas omnes ſuâ ſerie diſpoſitas confeſtim reperiat, ſuaque ſponte, nullo negocio agnoſcat. In alterâ, præter auſtrinam cœli medietatem (quá quidem nobis eſt conſpicua) cernitur etiam Rete quoddam orbiculare, vel cancelli circa Eclipticam, qui ſtatim ex configuratione cum vicinis fixis monſtrant, quo ſigno vel gradu, viſus

aliquis Planetes hæreat, & ita nudo aſpectu id docent, quod aliàs operoſis organis obſervatores laborioſè venantur. Oportet ergò Planetas à fixis probè diſcernere. Id quoniam inaſſuetis difficile eſt, en trado eis ſimplices haſce Regulas diacriticas. Fixæ 1. retinent eadem ſemper interſtitia. 2. ferè omnes ſcintillant, ſecundum plus tamen vel minus. 3. diſperſæ ſunt paſſim in toto cœlo. Planetæ contra 1. ſitus & configurationes ſuas ad vicinas citò mutant, uni accedendo, recedendo ab alterâ; quod ex collatione diverſarum noctium facilè deprehenditur. 2. habent tranquillum lumen, conſtans; nec tremulum, niſi raro. 3. nunquam egrediuntur hoſce cancellos, aut latius divagantur ab Eclipticâ. Ideò ſemper & tantùm propè illam quærendi ſunt. Ut autem & à ſe invicem dignoſcas, ſic habeto. Numerantur in univerſum ſeptem. inter eos ☉ & ☽, quos jam ante noſti.

relinquuntur ergo quinque dijudicandi. Horum minimus ☿ Soli ſemper adeò propinquus eſt, ut aut ſub ejus nimio ſplendore prorſus lateat abſconditus, aut ſi paululum inde diſcedat, tyronibus tamen ob exilitatem vix obſervabilis ſit. Altera ♀ etſi paulò longius à Sole recedat, nunquam tamen ei opponitur, ſed ſemper aut veſperi apparet in plaga Occidentali, aut in Orientali manè: ac utrobiq; aureolis radiis facilè agnoſcitur. Reliquorum trium ruberrimus eſt ♂, ſplendidiſſimus verò ♃, pallidiſſimus denique ♄.

Redeo ad fixas, quas Aſtroſcopium agnoſcere principaliter docet. Illarum præcipuas tantùm poſui, minutioribus neglectis: & Antarcticas quoque omiſi. Quorſum enim inconſpicuis fatigaremur? Nec eas tantùm quæ totæ nobis occultantur, ſed

& quæ

& quæ ex parte maxima, ut Argo. Nam sufficit cæteras internovisse, eoque firmius memoria tenere. In picturis nullum adhibui ornatum, hoc unicè dans operã, ut stellæ quàm evidentissimè, negligenti⁹ verò imagines apparerent: & vicissim cavens maximè, nè artem alieno loco intempestivè ostentarem; quod alij exigua cum utilitate factitarunt. Vulgus sanè admiratur eos tantùm globos, qui pulchrè ad voluptatem picti sunt: ego autem odi in hoc negocio umbrarum caligines, & multò pejus incrustationes colorum, quibus principale objectum, scil. stellæ obnubilantur, & amo hic exilia potius simulachrorum lineamenta. Vt itaq; nudissimo isthoc Astroscopio feliciter utaris, conglutina binas ejus paginas ita, ut recta linea quæ solstitij colurum repræsentat, utrinque congruat: mox ubi exsiccatæ fuerint, cultello ad centrum usque aperi. sic paratum erit organon. Postea in formam aro-

matarij cululli leviter convolve, & umbone ſuo contra polum dirige. Hujus ſitum ſi adhuc neſcis, adi ſcio-tericon aliquod, id tibi gnomone ſuo axem mundi indicabit: vel conſule Compaſſum, qui ſimiliter ductu fili polum monſtrabit. Aut ſi meridianam cœli faciem contemplaturus es, è Calendario quære locum ☽, illiusque gradum in reti repertum ita tene, ut vero corpori lunari ad amuſſim correſpondeat; ſic & cætera ritè locata erunt. Si jam aliquas inſigniores ſtellas agnoviſti, venare reliquas imaginatione triangulorum, characterum, literarum, vel quacunque ratione alia potes. Sed finis chartæ conjicit me de pluribus dicturum, eas in anguſtias, ut immaturius abrumpere cogar. Quæ ergò de Horæ nocturnæ facili cognitione, & conſimilibus materiis ſuperſunt, ea in commodiorem locum reſervo. Hic nunc eſto,

FINIS.

Aucta-

Auctarium ASTROSCOPII SCHICKhardiani novo habitu in publicum prodeuntis.

DOlendum ſanè, & imis ſenſibus dolendum, nobiliſſimam Matheſeos Scientiam, UranoScopiam, Helenam illam ad invidiam uſque pulchram, antiquitus tanto ſtudio excultam, tanto in pretio habitam, tàm raros hodiè invenire procos, multis quoque pro vili, ſub pedibusque jacere, atque etiam curioſitatis damnatam jacere, ab iis, qui emunctioris eſſe naris videri volunt. Augetur dolor ſeculi, cæteroquin literati, torpore, quem tanta Inſtrumentorum facilitas & felicitas ex-

cutere non poteſt. Sanabit dubio procul & juſtum animi mœrorem noſtrum, & inertem Mundi ſeneſcentis torporem Nova iſthæc Aſtroſcopij Schickhardiani, ad cognitionem ſtellarum apprimè commodi, Editio, hiſce augmentis donata, & locupletata.

1. Artificum quidem modernorum Induſtria, in minutiis elegantiarum potius occupatur, quàm magnis ſtructuris. Quia verò Inſtrumenta Aſtronomica, ob immenſam Cœlorum quantitatem, quò majora ſunt, eò meliora: ideoque in Theatrum Orbis literati producimus AſtroſcopiumSchickhardi multò majori formâ adornatum, ut oculis caligantibus ſubveniamus, multorum deſiderio

derio ſatisfaciamus, ipſamq; mentem Authoris prolixius exponamus.

2. Prodit hoc Aſtroſcopium ſtellarum cumulo, & numero, in plagâ quidem Septentrionali XXXVI. in Zodiaco verò XLIII. In plagâ denique Meridionali XXVII. ſummatim CVI. auctius, quas ex obſervationibus quotidianis ſubindè locupletare cuivis fuerit in proclivi.

3. Damus inſuper Aſteriſmos Tres, recenter ab Artificibus inventos; Unicornu XVII. Gallum IIX. & Gruem VII. Stellis, omnes in plagâ Auſtrali micantes.

4. Adjunximus Stellas novas, ultimis hiſce temporibus non ſine ſtupore in Cœlo viſas; videlicet. 1. Portentoſam illam

Anno 1572. in ſigno Caſſiopeæ, noſtræ Bathſebæ, exortam. 2. Novam in pede Serpentarij, noſtri Pauli 1604. fulgentem. 3. Prodigioſam in pectore Cygni, nobis propè Caput Christi noſtri cruxifixi, hærentem, An. 1600. primitus viſam, & hoc tempore, ſalvis oculis acutioribus, nobis vix amplius obſervabilem. Et denique 4. Cometam, præſagum illum totius Germaniæ πανολεθρίας anteambulonem, qui Anno Chriſti 1618. mole quidem corporis non admodum vaſtâ, ſed cauda prælonga, magnum Cœli tractum occupans, ſe nobis conſpiciendum præbuit.

5. Omnes & ſingulas Stellas Sphæræ octavæ, quam Aſtroſcopio hoc adumbramus,

præter gyrum diurnum, quem intra 24. horarum ſpatium, circa Polos Æquinoctialis, rapidiſſimo curſu abſolvunt, peculiari etiam, eoque lentiſſimo motu, ſecundũ Polos Eclipticæ ferri, & ſingulis Annis LXX. circiter uno gradu à punctis Æquinoctiorum recedere, ideoque ſedes antiquas immutâſſe, etiam Tyronibus innotuit; ſciant itaque Aſtrophili, nos præſentem Stellarum metriam, quantum per Chartarum anguſtiam licuit, ad rationem hujus temporis accommodâſſe, & ſingulas Stellas uno fermè gradu Orientaliores poſuiſſe.

6. Magnitudines inſuper ſtellarum, quas Aſtroſcopij Schikhardiani exilitas adeò evidenter ob

ter ob oculos ponere non potuit, in VII. Classes distributas, (septimã autem Classem constituunt Nebulosæ) ex Catalogo Tychoniano, Kepleriano, & Argoliano, haud indiligenter expressimus, quas Tabella magnitudinum plagæ Boreali affixa, subministrabit.

7. Distribuimus præterea universum Astroscopium in XII. Domos & Regiones Cœlestes, Dodecatemoria antiquitus appellatas, Signis suis imaginariis, & Lineis subtilissimis expressas, quas si penitius observaverit Astrophilus, à Polo Septentrionali, per Zodiacum, ad Polum Meridionalem ductas, & cuilibet Regioni Asterismos suos, & Imagines assignaverit, binas hasce Tabulas

collate-

collaterales facilimè combinabit, in hoc negotio pensum suum absolvet ad votum, tribusque concatenatis noctibus, quod sanctè pollicemur, ex Concavo hoc Astroscopio, in Stellarũ cognitione plus proficiet, quàm alij indefessis triũ Mensium vigiliis, ex Globo convexo hactenus assequi vix potuerunt.

8. Zodiaci quoque Gradus Longitudinis CCCLX, & Latitudinis XVI. gradus posuimus, additis Dodecatemoriorum segmentis; Monet tamẽ Andreas Argolus, Patavinus Mathematicus lib. 1. Ephemerid. cap. 21. Latitudinem Veneris hodiè plus grad. 9. existere, ideoque Zodiacum grad. 20. latum esse debere.

9. Omnes Asterismos Nominibus Novis, maximam partem Sacris, profanis Gentilium subordinatis, piè insignivimus.

In Zodiaco: Aries, nobis est cum Schickhardo; Sacer ille Abrahæ. Isaci loco mactatus. Gen. 22. vers. 13. Taur⁹ Israëlitarum Sacrificialis, Levitic. 1. vers. 3. Gemini, Jacob & Esau. Fratres Uterini. Gen. 25. v. 25. Cancer, Mystic⁹ ille Militis Christiani Ephes. 6. vers. 14. Leo, de tribu Juda. Apoc. 5. vers. 5. Virgo, Maria Semper-Virgo, Luc. 1. v. 28. Libra, quâ Jehovah examinavit Belsazar. Dan. 5. v. 27. Scorpius, cujus morsus & ictus senserunt in deserto Israëlitæ Deut. 8. vers. 15. vel quem Rehabeam Rex subditis fuit interminatus 1. Reg. 12. vers. 11. Sa-

gittarius, Iſmaël tela exercens Gen. 21. v. 20. Capricornus, Hircus Aſaſel, ſive Emiſſarius. Levit. 16. verſ. 8. Aquarius, Naëman aquis immerſus Jordanæis. 2. Reg. 5. v. 14. Piſces duo Chriſti, quibus quinq; virorum millia miraculosè cibavit. Joh. 6. v. 9.

In plaga Boreali, binæ Gentilium Urſæ, ſunt nobis Chriſtianis, illi duo Urſi lacerantes quadraginta duos pueros Empectæ Eliſæ, 2. Reg. 2. verſ. 24. Urſa major, ignei currus vicem ſuſtinet, quo in Cœleſtem Patriam Elias miraculosè reportatus eſt, 2. Reg. 2. v. 11. Minor verò Urſa, Jacobi Patriarchæ plauſtrum refert, quo citato curru, Ægyptum petiit, Geneſ. 45. 27. c. 46. 29. Terribilis ſpecie tortuque Draco, vel

Infernalis Draconis vaſtam & tortuoſam imaginẽ; Apoc. 12. verſ. 3. 9. vel Draconis Beli immanem rictum & hiatum refert. Fragm. Dan. 14. verſ. 22. Stellat⁹ Cepheus, Rex Aethiopum, aurea Salomonis Sceptra nobis in memoriam revocat, cujus magnificentiam Æthiopum regina attonitè demirabatur, 1. Reg. 1. v. 39. c. 10. 1. Rigidus & nigricans Bootes, robuſtum Venatorem Nimrodum nobis ſuggerit, qui ſcelerata ſpicula in imbellem Auroræ Cervã (quæ eſt Chriſtus) contorquet, Geneſ. 10. v. 9. Pſ. 22. verſ. 1. illamque Moloſſo ſuo, Arcturo perſequitur, Joh. 9. verſ. 9. Binis hiſce ἀμόρφοισ olim, hanc dare formam placuit. Berenices Capillum, Conon Mathematicus in gratiam mariti in fide-

ra retulit, qui formosam Absolonis comam nobis effingit. 2. Sam. 14. v. 26. Fulgida Cœli Corona, Regis Ahasveri, vel Xerxis, Coronã splendentem adumbrat, quam adamatæ suæ conjugi Estheræ imposuit. Esther. 2. v. 17. Hercules, ille magnus ferarum domitor, nobis intrepidũ Samsonem exprimit, qui magnis ausis inclitus, Leonis pectora gessit. Jud. 14. v. 6. c. 15. 15. Cadens vultur, illius vetiti vulturis memoriam nobis reducit, cujus mentio extat Levit. 11. v. 14. in istius pectore Apollinis Lyra promicat, quæ Davidis canoræ Lyræ assonat, cujus etiam percussione Melancholicũ spiritum à Saule expulit. 1. Sam. 16. v. 23. 2. Sam. 6. v. 5. Cygnus posset vocari olor Hussi,

qui ad rogū ductus augurabat: Post centum annos veniet Cygnus, quem assare non poteritis: vel ille Mosaic⁹ Levit. 11. 17. Radiosa Cassiopeja, nobis Bathsebam ponit ob oculos, magnificè in regia sella constitutam, Filio Salomoni latas claudens. 1.Reg.2. v.19. Perseus Medusam Harpe suâ occidens & Andromedam liberans, Davidem Heroem notat, qui fulgenti gladio immanem Goliathum decollavit, illiusq; caput, omnib⁹ Israëlitis ostentui dedit. 1. Samuel. 17. v. 51. Auriga vel Erichthonius Patriarchæ Jacobi imaginem exprimit, Gen. 30. v. 36. apparent ibi bini Jacobi Hædi, quorū pelliculis indutus Benedictionem à Patre obtinuit. Gen. 27. v. 16. Ethnicorum Serpenta-

pentarius, divum Apostolũ Paulum producit, cui minacis viperæ assultus, in Melitâ nihil nocuit. Act. 28. v. 6. Aquila Imperii Romani Symbolum, vel etiam Christi Typus est, Ez. 1. Sagitta Jonathæ telũ repręsentat, fidi amici auguriũ. 1. Sam. 20. v. 35. Ganimedes, servulus est, sagittas Jonathæ colligens. 1. Sam. 20. v. 35. Pegasus cũ pernicibus suis alis Babyloniorum alatos equos nobis ostendit, quos Jerem. c. 4. v. 13. volociores Aquilis Judęæ minatur. Equuleus nobis Historiam Regis Joas insinuat, qui septennis equuleo invect⁹ regni habenas suscepit 2. Reg. 11. v. 16. vel Christi Asinam, quâ Hierosolymã est ingressus. Johan. 12. v. 15. Andromeda sustinet Abigaëlis imaginem, quę A-

malecitarum vinculis captiva ducebatur, 1. Sam. 30. v. 5. per Delphinum intelligimus curvos Delphinos, quos regius psaltes Psal. 104. v. 26. in mari ludere dicit. Triangulum S. S. Trinitatis Typum gerit, Matth. 3. v. 17. Apis illa Hymetti populatrix, & mellifera, cujus laudes memorat Syr. c. 11. v. 3.

In plaga Australi, nobis Cetus est Jonam deglutiens, & revomens. Jon. 2. vers. 1. Eridanus, Jordanes mirandum & à Deo imperatum exercitui Israëlitarum transitum indulgens. Jos. 3. vers. 14. Lepus ille Leviticus. c. 11. v. 6. à cujus carne abstinere debuit populus Dei; Orion, Josua, Dux Israëlis Magnanimus c. 1. v. 1. *Sirius* immanis ille Molossus, qui cum sociis suis crudelissimæ *Jezabelis*

carnibus ventrem ſuum iratum placavit. 2. Reg. 9. v. 10, 35, 36. Procyon, canis mollibus luſitans blanditiis Tob. 11. v. 9. Hydra, Serpens æneus; Typ⁹ Chriſti in Crucem ſublati. Num. 21. verſ. 9. Crater vel Joſephi præſagiis clarus: Gen. 44. verſ. 5. vel Sacræ Synaxi deſtinatus. Matthæi. 26. v. 27. Corvus: ſive eligas illum Noachi ex Arcâ avolantem, Gen. 8. verſ. 7. ſive illum Eliæ, divini vatis famem pane & carnibus ſolantem. 1. Reg. 17. verſ. 6. Corona illa gemmifera, regium & victorioſum Davidis caput non tàm exornans, quàm aggravans. 2. Sam. 12. verſ. 30. Piſcis Notius, cum lucidâ ſuâ Fomahant, nobis, Piſcis Staterem in ore ferens, non ſine miraculo ad occul-

rum Petri hamum decurrens. Matth. 17. ult. Gruem nos appellamus, ſagacem illum temporis obſervatorem. Jerem. 8. v. 7. Unicornu Moſaicum, robur tribus Joſephi præſagiens, Deut. 33. v. 17. Gallum Petri labentis monitorem Matth. 26. verſ. 75.

10. Nova quædam nomina, Novas etiam Imagines quasdam poſtulabant, quibus cumprimis plaga Borealis eſt condecorata. Vides ibi Davidem de Goliatho triumphantem; & Abigail uxorem ejus catenis Amalecitarum alligatam; ut & Salomonem regio ornatu munitum; & Bathſebam Matrem ipſius in Throno regali, Diademate coruſcantem, & Palma pacem imperantem. Hanc enim Familiam Sacram Davidis, & Abigail, Bath-

ſebæ & Salomonis, iſti prophanæ, Perſei & Andromedæ, Cephei & Caſſiopeæ ſubſtituere placuit. Vides ibi Nimrodum, utpote Venatorem, Venabulo, Cane Venatico, Cerva, & ſimul Monarcham Diademate ſuperbientem; Jacobum Patriarcham veſtibus paſtoralibus indutum; Simſonem maxillâ, ſago & ſceptro militari vim hoſtibus minitantem. Vides ibi Typum S. S. Triunitatis, cui accedit quarta Stellula, quæ Humanam quoque Chriſti Naturam in Conſortiũ ejus aſſumptam, admodum concinnè repræſentat: nec non in Cygno Crucem Salvatoris: ut Memoria Crucifixi in te quotidiè crucifigat omne vitium. Vides ibi Jacobũ in Ægyptum, Eliam in Cœlum, ambos
citis

citis quadrigis tendentes; Paulū amictu Apoſtolico velatum, & deniq; Ganymedem habitu ſervili ad Imperia Heri ſui paratum. Imagines ſuas Schickhardus negligentius figuravit, nè loco alieno artem oſtentaret, nos, uti ſperamus, diligentius, eò tamen utrinq; collimantes unicè, ut ſtellæ evidentius prælucerent, & acres oculorum obtutus penetratius ferirent.

11. Ut denique illi etiam ſubleventur, qui Ephemeridibus deſtituti, Planetarū loca certius noſſe geſtiunt, ſubjungere placuit Tabellam hanc Synopticam, undè ſciant Sellarum Indagatores, ubi locorū, & in quo ſigno, quemlibet Planetā proximis hiſce annis quærere debeant.

Satur-

♄ Saturnus.
Grad.
27. ♈ 1. Jan.
0. ♉ 15. Fpbr. 1646.
10. ♉ 8. Maij.
R. 18. ♉ 22. Aug.
D. 10. ♉ 3. Jan.
20. ♉ 23. Apri. 1647.
0. ♊ 16. Julii.
29. ♉ 23. Oct.
24. ♉ 19. Jan.
0. ♊ 5. April. 1648.
10. ♊ 21. Jun.
R. 16. ♊ 17. Sep.
D. 8. ♊ 31. Jan.
1649.

♃ Jupiter.
R. 27. ♊ 1. Jan.
D. 25. ♊ 10. Feb. 1646.
0. ♋ 8. Apri.
10. ♋ 30. Maii
20. ♋ 14. Jun.
0. ♌ 31. Aug.
R. 7. ♌ 14. No.
D. 28. ♋ 16. Mar.
0. ♌ 21. Apr. 1647.
10. ♌ 22. Jun.
20. ♌ 7. Aug.
0. ♍ 24. Sep.
R. 8. ♍ 15. Dec.
D. 29. ♌ 17. Apr.
1. ♍ 10. Maii 1648.
10. ♍ 18. Jul.
20. ♍ 4. Aug.
0. ♎ 22. Oct.
R. 9. ♎ 15. Jan.
1649.

♂ Mars.
9. ♑ 1. Jan.
0. ♒ 29. Jan. 1646.
0. ♓ 8. Mar.
0. ♈ 16. Apr.
0. ♉ 25. Maii
0. ♊ 6. Jul.
0. ♋ 20. Aug
0. ♌ 14. Oct.
R. 14. ♌ 7. Dec.
D. 24. ♋ 26. Feb.
0. ♌ 28. Mar. 1647.
0. ♍ 3. Junij
0. ♎ 24. Julij
0. ♏ 8. Sep.
0. ♐ 21. Oct.
0. ♑ 1. Dec.
0. ♒ 9. Jan.
0. ♓ 16. Feb. 1648.
0. ♈ 26. Mar.
0. ♉ 4. Maij.
0. ♊ 14. Jun.
0. ♋ 27. Juli.
0. ♌

o. ♌ 12. Sep.
o. ♍ 6. Nov
R. 18. ♍ 9. Jan.
1649.

♀ Venus.

3. ♓ 1. Jan. 1646.
o. ♈ 24. Jan.
o. ♉ 24. Febr.
R. 17. ♉ 31. Mar.
D. 1. ♉ 13. Maij.
10. ♉. 5. Jun.
o. ♊ 29. Jun.
o. ♋ 28. Juli.
o. ♌ 23. Aug.
o. ♍ 18. Sep.
o. ♎ 12. Oct.
o. ♏ 5. No.
o. ♐ 29. No.
o. ♑ 23. Dec.
o. ♒ 16. Jan. 1647.
o. ♓ 9. Feb.
o. ♈ 5. Mar.
o. ♉ 29. Mar.
o. ♊ 23. Apri.
1. ♋ 18. Mai.
o. ♌ 12. Jun.
o. ♍ 7. Julii
o. ♎ 2. Aug.
o. ♏ 29. Aug.
o. ♐ 29. Sep.
R. 18. ♐ 4. No.
D. 4. ♐ 14. Dec
o. ♑ 26. Jan. 1648.
o. ♒ 24. Feb.
o. ♓ 22. Mar.
o. ♈ 17. Apri.
o. ♉ 12. Maii.
o. ♊ 6. Junij
o. ♋ 1. Julij
1. ♌ 26. Julij
o. ♍ 19. Aug.
o. ♎ 12. Sep.
o. ♏ 6. Oct.
o. ♐ 29. Oct.
1. ♑ 23. No.
1. ♒ 17. Dec.

Cætera, quę forſitan hîc deſiderabit Aſtrophilus, ipſa Cœli radiantis mappa ſubminiſtrabit, & Exercitationis aſſiduitas compenſabit. Sed nunc manum de Tabulâ!

Qui negat eſſe DEUM, Cœli mox ſidera (ſpectet,
Sidera qui ſpectat, non negat eſſe DEUM!

FINIS.

